

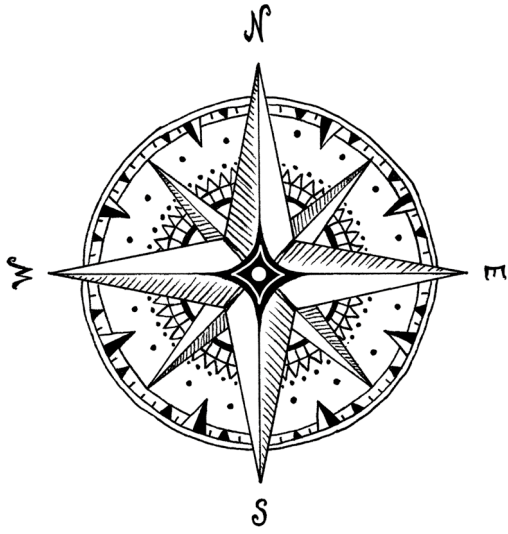
STARÁ MAPA UKRÝVÁ KLÍČ K ZÁHADĚ

MAPA Z LISTÍ

YARROW TOWNSENDOVA

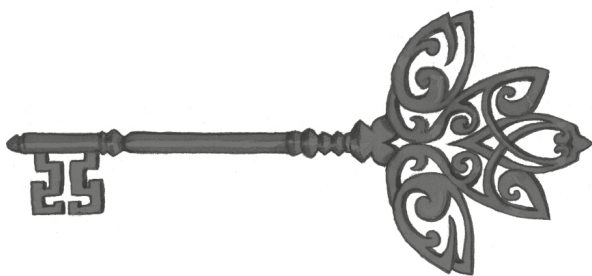
bambóok

bamb**oo**k

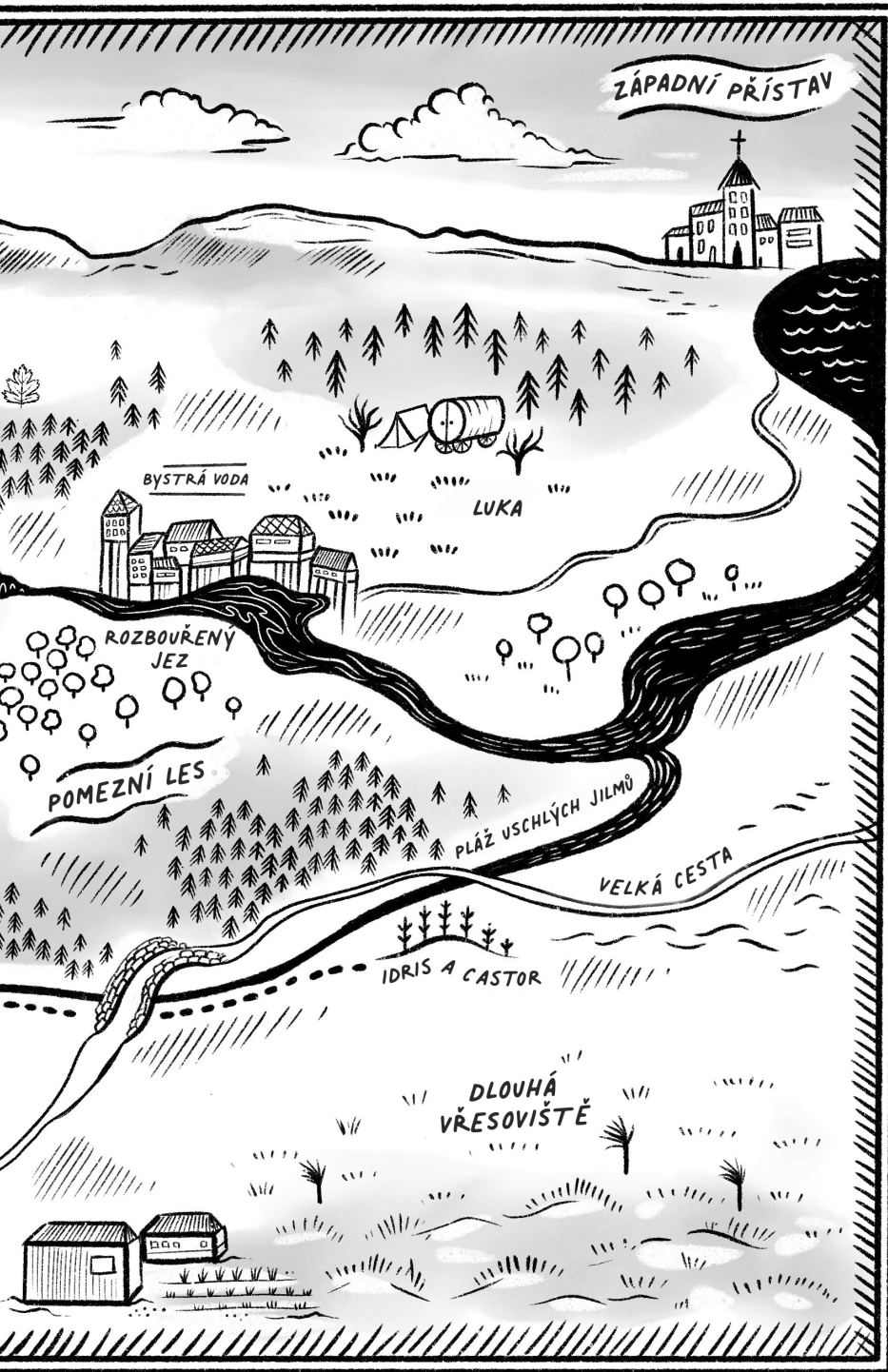
MAPA Z LISTÍ

YARROW TOWNSENDOVÁ

ZÁPADNÍ PŘÍSTAV

BYSTRÁ VODA

LUKA

ROZBOUŘENÝ
JEZ

POMEZNÍ LES

PLÁŽ USCHLÝCH
JILMŮ

VELKÁ CESTA

IDRIS A CASTOR

DLOUHÁ
VŘESVIŠTĚ

Pro Bridii Wattsovou

1

Kostival lékařský: *Symphytum officinale*

listy: na obklad proti zánětu a infekci.

Také známý jako oslí ucho či černý kořen.

Ve vesnici Trnovec už dávno neměla zůstat živá duše. Byl to takový chladný a vlhký konec světa, kde se dřevěné domky choulily jeden k druhému podél bažinaté říčky, jako by se bály, že buďto sklouznou do jejího prudkého toku, nebo je spolkně les. Mlžné hvozdy a zrádné močály nepředstavovaly zrovna ideální místo pro děti. Zimy tu bývaly dlouhé, temné a nesmírně pochmurné a žádný z vesničanů nevyhlížel dny strávené pod příkrovem mlhavého říčního oparu. Nikdo se netěšil na to, jak bude, zabalený ve dvou svetrech, rovnat dříví na otop a sbírat spadlé hrušky. Nikdo kromě Orly Carsonové.

Dvanáctiletá Orla měla tmavohnědé vlasy, ruce poškrábané od ostružiní a odhodlaný zamračený výraz. Nosila chlapecké

nohavice, které si nikdy nepřevlékala, nepromokavý kabát z voskovaného plátna vonící jako včelí úl a vysoké kožené boty. Bydlela v malé dřevěné kůlně, kam farmář dřív ukládal nasekané dříví. Chatrč stála až na konci vesnice, na samém okraji lesa, skrčená v houští mezi trnkami a jablůnkami, kde na ni její majitel už dávno zapomněl. Orla tu dřív bydlívala s mamkou, a když pak mamka umřela, žila tu dívka sama. Bez pomoci od kohokoli dalšího. Starala se o divokou zahradu a divoká zahrada se starala o ni. Nikoho dalšího nepotřebovala.

Onoho šedivého odpoledne stála Orla po kolena v kopřivách a prohledávala podrost. Byl první zářijový den, přelom ročních období. Nízko nad řeku se snesla mlha a kapradí a kostival na vzdáleném konci zahrady halily pavučiny poseťté krůpějemi jako drahokamy. Rostliny kolem ševalily a jejich jiskřivé hlasy k Orle pronikaly ze změti stonků a listů.

Vezmi kousek nati! volal šťovík.

Potřebuješ víc než dva lístky, prohlašoval stolítek.

Ne – jen špičku, stačí trošku! namítaly kopřivy.

„Přece vím, jak se dělá mast,“ ohradila se Orla, vybrala si, které kopřivy potřebuje, a opatrně z nich nožem kousek odřízla. Chytila padající části, odtrhla ze stonků lístky, než ji stihly žahnout, a strčila si je do kapes. Její kůň Kapitán stál u dveří přístřešku a vypadal nešťastně. Právě kopyto měl hodně zanícené a Orla ho potřebovala zbavit infekce, než se to ještě zhorší.

Kalužnici! volala lnice nachová.

Ptačinec! švitořila měsíčnice se svými stříbřitými tobolekami připomínajícími malé měsíce.

„Hmm,“ zamručela Orla. Prodírala se kopřivami a pak ostružinami, které se jí zachytávaly za kabát a kalhoty. „Možná. To se ještě uvidí, dobrá? Když mě teď omluvíte,“ řekla a odtrhla si z kabátu trnité šlahouny. „Víte přece, že mám důležitou práci.“

Prokličkovala mezi zkroucenými jablůnkami k říčce. „Kopřiva, kostival a jíl. To mi bude stačit.“

Kostival vždycky zabere, souhlasil s ní hrdě kostival.

Na břehu si Orla rukávem otřela z nosu kapky srážející se mlhy a uřízla pár lístků kostivalu. Zнала je dobře – široké, zelené, hustě pokryté pichlavými chloupky. V létě rostlinu zdobily trsy růžových zvonkovitých květů, někdy fialkových, jindy bílých. Na léky ale Orla používala její tlusté listy – skvěle hojily popáleniny a odřeniny. Jednou se jí podařilo dát do pořádku vrabčáka s pochroumanou nohou tak, že namočila list kostivalu do medu a omotala mu ho kolem nožky jako obvaz, tak jak jí to ukazovala mamka. Krmila ho pak ovesnou kaší, dokud se neuzdravil a neodletěl.

Kostival vždycky zabere.

Do třetice všeho dobrého, ozvala se rostlinka.

Orla si skousla ret. „Doufejme,“ odvětila. Kapitánovi se toho léta noha zanítila už potřetí a Orla pokaždé připravila tentýž starý dobrý lék, jak se ho naučila od mamky. Už by se to znovu vracet *nemělo*. Poprvé k obkladu přidala spoustu šřovíku, co rostl u strouhy za plotem. A minulý měsíc tam přimíchala notné množství medu od včelek hnízdících v jabloni. Tím se to mělo vyřešit.

Tyhle ne – to nebude stačit! Víc šřovíku! volaly trnkové keře.

Víc stolístku! radil aksamitník.

„Dobrá, dobrá,“ uklidňovala je Orla. „Vždyť já vás *poslouchám*.“

Odhrnula si z obličejů zvlhlé vlasy a v přítomnosti zkoumala lístky kostivalu. Byly menší než obvykle a poseté černými flíčky. Orla se skvrny pokusila setřít, ale zdálo se, že jsou součástí rostliny.

Špatné listy, odtušil mech rostoucí pod jabloněmi.

I tak budou stačit! ujišťoval kostival.

Potřebuješ borovici, radil pelyněk.

Borovicovou mízu a pryskyřici a tér. Borovicový tér! ozývalo se z celé zahrady.

„To každopádně,“ odvětila Orla, stále zabraná do úvah o kostivalu. Strčila lístky do kapsy a loudala se zpátky k dřevníku. Kapitán nakukoval přes živý plot, který zahradu odděloval od úzké cesty, a čenichal. V hřívě měl zamotané pichlavé kuličky lopuchu a strakatou srst měl pocákanou od bláta.

„Přestaň už myslet na ostružiny,“ napomenula ho Orla a podržela ho za ušima přesně tam, kde to měl rád. Pak mu zvedla nohu, aby si prohlédla bolavé kopyto. Kapitán se trochu bránil, ale ona zvíře utišila a jemně je poklepala po vyzáblém boku. Kopyto bylo hrozně cítit a z jeho zadní části cosi vytékalo. Znovu Kapitánovu nohu opatrně postavila na zem, vytáhla z kapsy listy a snažila se z nich vybrat ty, které měly na sobě co nejméně černých flíčků. Kapitán je se zájmem očichával.

Borovice by byla lepší, bručel pelyněk.

„Zkusíme nejdřív můj nápad,“ řekla Orla a vytáhla zpod lavičky přede dveřmi kamenný hmoždíř. Hodila do něj lístky a roztloukla je na kaši. „Tak,“ přihodila k nim trochu šedého

Kostival nestačí, tvrdil břečťan. Borovice, jinak umře na infekci. Borovice, až za vesnicí. Borovice, z Pomezního lesa.

Orla se s přimhouřenýma očima zahleděla směrem k Trnovci. Od řeky se klikatila cestička vedoucí k dřevěným, deštěm zmáčeným domkům lemujícím temné dlážděné uličky. Lucerny už svítily a kolem krčmy a kostelíka se houfovaly stíny rozmazané v mlze. Někde vzadu za vesnicí se rýsovala řada borovic. Orle se naježily chloupky na ruce a nohy jí ztěžkly.

Bojíš se, ozval se vedle ní pelyněk.

„Nebojím,“ zamumlala Orla, ale žaludek se jí svíral, jako když se smotává lano. Kdykoli se vypravila do vesnice, nevzešlo z toho nic dobrého.

Orla oddusala do chatrče a zavřela za sebou dveře na petlici. Nalila si hrnek žaludové kávy a posadila se na vlastnoručně dělanou stoličku, aby se ohřála u ohně. Od bot jí do vlhkého vzduchu stoupaly malé obláčky páry. Co chvíli vykoukla ven. Kapitán tam stál s nohou žalostně nadzvednutou. Bylinková pasta pomalu protékala skrz omotané plátno. Orla zaúpěla. Nemohla dostat z hlavy flekaté lístky kostivalu. Zalétla pohledem k dřevěné bedýnce vedle ohně, v níž byla uložena mamčičina kniha. Doba, kdy se Orla dívala na recepty, už ale dávno minula. Zvládne to sama.

Padá soumrak, šeptala tráva venku. Ptáci už se vrátili do hnízd.

Další den už to nepočká – nepočká! naléhala šípková růže.
Čas jít, přidala se šalvěj. Čas jít.

Orla měla Kapitána moc ráda. Zamilovala si jeho tmavé oči a odfrkávání, i když by to nikdy nikomu nepřiznala. Pro ostat-

ní lidi to byl jen kůň – dobrý na spásání trávy pod jabloněmi a hnojení zeleninových záhonků. Pro Orлу byl ale přítel. Kromě rostlin její jediný. A nemohla si dovolit o něj přijít.

„Fajn,“ řekla a zahleděla se na blízké stromy. „Tak tedy borovicový tér.“

2

Borovice lesní: *Pinus sylvestris*

Míza: dezinfekce mělkých poranění a repelent proti hmyzu.

Jehličí: čaj na snížení horečky.

Orla se vydala po úzké cestičce k Pomeznímu lesu. Nebyla o moc širší než jelení stezka a klikatila se podél říčky. Sice to tudy do lesa bylo dál, ale Orla se raději držela mimo vesnici. Tráva na blatech byla vysokánská, protkaná pavučinami, na nichž se zachytávaly korálky mlhy. Rostliny dívku sledovaly, ale moc toho nenamluvily. Nebyly jako ty v zahradě. Svá tajemství si nechávaly pro sebe a jen si tiše klevetily mezi sebou.

Úplně sama, bručely si pro sebe. Kdepak máš koně?

Proč ne přes vesnici?

Proč se plahočit blátem a mokřady?

Orla pochodovala dál. „Ukáže mi někdo, kde bych našla nějakou pěknou borovici plnou mízy?“ zeptala se nahlas.

Přichází podzim, odpověděla tráva.

„To já vím,“ durdila se Orla, narovнала si tornu na zádech a mžourala do ponurých lesů před sebou. „Co to s vámi všemi je? Aspoň byste se mohli uhnout.“

Když Orla zahýbala za roh, ze křoví s křikem vzlétl kos. Říčka se tu stáčela k lesu, kolem úpatí kopce zvedajícího se nad obcí. Po úbočí byly roztroušené domky, z jejich oken matně prosvítalo světlo svíček. Na vršku kopce se tyčila majestátní třípatrová silueta Laního hrádku, který od vesnice dělily zeď a brána. Vedle té stál z každé strany jeden kamenný jelen. Široký trávník před sídlem se svažoval dolů k říčce. Orla se k němu s obavami blížila. Její tajná cestička do lesa tady končila, neboť ji přerušovala kamenná zeď a za ní monotónní trávník, z něhož vybíhalo nad tmavou vodu dřevěné molo. Orla se předrápala přes zeď a chvíli čekala. Zadívala se nejdřív na borovice vzadu za trávníkem a pak na dům samotný.

Závěsy nebyly zatažené a Orla viděla, jak se uvnitř při svitu luceren pohybují postavy. Při pohledu na vytopený dům si náhle uvědomila, jaká je jí venku v mlze zima. Laní hrádek patřil Inishowenu Atlasovi, správci Trnovce. Byl to nejbohatší muž ve vsi a mamka říkávala, že proto mu maršál ze Západního Přístavu dal na starosti dodržování zákonů země. Mamka u toho vždycky obrátila oči v sloup a vysvětlovala Orle, že tohle je ve všech vesnicích stejné – vedli je muži z měst, kteří *měli dojem, že jen oni vědí, co je nejlepší*. Atlas sídlo téměř nenavštěvoval – trávil spoustu času v Západním Přístavu. Ale i přesto byl dům velkolepý. Bydlela v něm Atlasova sestra Josephine Clawová se svou dcerou Arianou. Orla

si byla jistá, že mají k večeri husu s brusinkami a víno. Téměř cítila tu vůni.

Na malý okamžik se za oknem objevila Josephine Clawová oděná v dlouhých bílých šatech. Dívala se na řeku. Pak téměř neznatelně zavrtěla hlavou a zatáhla závěsy.

Pořád po očku pozorujíc dům, rozeběhla se Orla přes trávník k lesu.

Běž, honem!

Tiše, tiše!

Pod ochranu stromů, pod ochranu tmy.

Les se za ní zavřel jako klidná hladina moře. Jen tu a tam se ozval tichý šelest, zapraskání či *kap kap*, jak z listů sklouzávaly krůpěje rosy. Orla hleděla do ztemnělého lesa a hledala mezi jasaný, duby a buky nějakou borovicí. Pak zavřela oči a zaposlouchala se.

Hlouběji, ještě hlouběji, říkaly stromy.

Dávno je tomu, moudrá dívenko, zašeptala planá růže.

„Tak vidíte, že mě znáte,“ odpověděla Orla. „Není to zas tak dávno.“

Cítila, jak se jí zrychlil tep, a představovala si samu sebe jako lovkyni s rozzářeným pohledem, jak to dělávala, když chodívaly s mamkou do lesa pro všemožné plodiny. Zatímco mamka sbírala smrže a choroše, Orla s modrým haulerským šátkem uvázaným kolem krku pobíhala kolem a šermovala klackem. Nikdy mamce nepověděla, že si hraje na to, že je volná jako haulerka, kteří se sjížděli ze všech koutů země, aby za kousíček zlata pracovali na člunech na řece. Haulerka o mamce tvrdili, že je „bláznivá“ a že je „čarodějnice“. Tíž haulerka, kteří ji pak pohřbili někde v lese...

Dívej se pod nohy, sykl zimolez vinoucí se mezi stromy.

Před Orlou se mlčky tyčily tenké borovice. Co chvíli zapraskaly ve větru a jejich sténání se neslo kmeny až ke kořenům. Na jedné z borovic si v místě, kde se ulomila stará větev, dívka všimla hrudky světlé zaschlé mízy, ztuhlé jako jantarově žlutá sražená krev.

„Tak dobrá,“ řekla Orla, přistoupila ke kmeni a zlehka na něj položila ruku. „Vezmu si teď trochu mízy, jestli ti to nevadí. Je to pro mého koně. Má pochroumané kopyto a mohl by jinak umřít. Děkuju ti.“

Nato se vyhoupla do větví a šplhala nahoru. Když se vydrápala k hrudce mízy, odvázála si od pasu pilku. Byla už trochu zrezivělá a list měla rozviklaný, ale bude stačit. Borovice nic nenamítala, nebo Orla aspoň nic neslyšela, a tak uřízla hroudu ztuhlé smůly velkou asi jako sevřená pěst. List pilky se do ní snadno zabořil. Orla pokračovala dál, až měla pytel plný voňavých kusů pryskyřice.

Pak si otřela čelo a přehodila si pilku zase přes rameno.

„Tak, to by bylo,“ řekla a pohladila kmen. „Mám, co jsem potřebovala.“

Zarazila se. Když sundala dlaň ze stromu, všimla si nepatrné načernalé skvrnky na kůře, jako by ji někdo pomaloval inkoustem. Zavrtěla hlavou. Začínalo se stmívat a s jejím zrakem si zjevně pohrávaly stíny.

Trochu se zvedal vítr a odnášel s sebou chomáče mlhy, kterou vystřídalý stíny snášející se noci. Strom zapraskal a zasténal a Orla se opatrně spustila z větve a hledala pod sebou nohama nějakou další. Až když se podívala dolů,

postřehla, že se pod ní pohybuje kdosi v charakteristickém modrém kabátě.

Nějaký hauler.

Instinktivně přitiskla tvář blíž ke kmeni a přidržovala se dřevnatého stonku břechťanu.

„Co tu dělá?“ zašeptala.

Hledá, odpověděl břechťan. Ztracený.

Orla zamžourala dolů do přítmí. Neznámý popocházel sem a tam a bedlivě prozkoumával zem. Pohyboval se opatrně, jako by měl něco s nohama. Na haulera vypadal mladě – byl to spíš dospívající chlapec. Vlasy měl kučeravé, bez známky šedin, typických pro většinu mužů. Orle jeho tvář připadala povědomá – ale v tom šeru skoro nebyla vidět. Mladík doklopýtal k jejímu stromu. Z kabátu mu čpělo pálené dříví a říční bahno. A pak ještě cosi, co působilo jako vlhkost, hniloba a horečka.

Hauler přehlédl kořen před sebou a klopýtl o něj. Opřel se o kmen borovice, na kterou Orla vylezla, aby neupadl. Dech měl přerývaný a zpod kadeří mu vytékaly krůpěje potu. Ve vlhkém vzduchu se zaleskly jeho oči, když vzhlédl do větroví.

Orla strnula a srdce se jí rozbušilo. Cítila, jak se jí potí dlaně, takže bylo obtížné se na stromě udržet bez hnutí. Pomalu zavřela oči a snažila se splynout s potemnělým lesem. Hauler si povzdechl, zaklel a pak konečně odklopýtal pryč.

Orla ještě chvíli počkala, než se skrz houšť větví spustila na zem. „Měl jsi mě varovat,“ vyčetla břechťanu a přidřepla si, aby si prohlédla kořen, o který hauler zakopl. Byl měkký a černý, stejně jako kůra v místech, kde odřízla hrudku mízy.

Zaskřípala zuby. Najednou jí v tom černém lese začalo být chladno. Slyšela bublání říčky protékající močály a tichý šepot stromů.

„Děje se tu něco, co jste mi zatajili,“ procedila mezi zuby.

Les neodpověděl. Orla sevřela prsty okolo pilky. Ruce se jí třásly.

„Měli byste mi to říct,“ naléhala. Začínal v ní doutnat hněv. Věděla ale, že to k ničemu není. Rostliny jí uměly povědět jen to, co vidí, ne jak se cítí.

„Tak fajn,“ odsekla. „Klidně si svá tajemství nechte. Však já na to přijdu sama.“ Tváře jí hořely. Jak kráčela mezi stromy, jejich větve se jí natahovaly k obličejí jako ruce a Orla je odhrnovala stranou. Nic se nedařilo tak, jak mělo. Rostliny v její zahradě ji sem sice poslaly, ale ani ony jí nedokázaly povědět, co se děje. Jsou flíčky na borovici tytéž, jaké objevila na listech kostivalu?

Orla se vynořila z houští a ocitla se znovu za Laním hrádkem. Pospíchala přes trávník a uviděla, že na molu teď visí rozsvícená lucerna, v níž plápolal oranžový plamínek. Haulerův člun byl uvázaný a pohupoval se v rákosí. Orla se ohlédla k lesu a přemýšlela, jak daleko se asi mladík od své loďky vydal.

Není to v pořádku, šeptaly vodní řasy u Orliných nohou. Vůbec to není v pořádku...

S vytřeštěnýma očima dívka honem slezla ke břehu řeky a přejížděla rukama mezi dlouhými ostrými stébly říční trávy.

Vůbec to není v pořádku, přidala se tráva.

Orla se prudce nadechla. Takže to nepostihlo jen kostival v její zahradě a borovici v lese. I tady byly rostliny tak obsypané flíčky, až jim stonky úplně černaly.